

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 8 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. vasario 28 d. paduotu ieškovės M. B. kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimo peržiūrėjimo

nustatė:

Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimu panaikino Alytaus apylinkės teismo 2022 m. birželio 7 d. sprendimo dalis, kuriomis teismas nusprendė:

nustatyti 717 kv. m ploto atlygintiną kelio servitutą, pažymėtą taškais: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 1, pagal geodezininko I. Ž. parengtą 2021 m. rugpjūčio 25 d. „Servituto nustatymo planą“ – teisę važiuoti transporto priemonėmis, naudotis pėsčiųjų taku, teisę varyti gyvulius (tarnaujantis), atsakovui T. B. nuosavybės teise priklausančiam žemės sklypui (*duomenys neskelbtini*) viešpatuojančio daikto (pastato-veršidės (*duomenys neskelbtini*)) savininkės M. B. naudai; priteisti iš ieškovės M. B. tarnaujančio daikto savininkui atsakovui T. B. 612,04 Eur vienkartinę kompensaciją už jau nustatytą 0,2065 kv. m ir šiuo sprendimu pagal geodezininko I. Ž. parengtą 2021 m. rugpjūčio 25 d. „Servituto nustatymo planą“ nustatomą 717 kv. m ploto kelio servitutą;

ir priėmė dėl nurodytos dalies naują sprendimą – ieškovės ieškinį atmesti, o kitą sprendimo dalį (kuria atmestas priešiškinis) paliko nepakeistą.

Kasaciniu skundu ieškovė M. B. prašo panaikinti Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimą ir palikti galioti Alytaus apylinkės teismo 2022 m. birželio 7 d. sprendimą.

Ieškovės kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kuri faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismo padarytos išvados prieštarauja byloje esantiems įrodymams. Teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos nagrinėjant bylas, susijusias su servituto nustatymu ([CK 4.111 straipsnio](#) 1 dalyje, 4.126 straipsnio 1 dalyje nustatyto būtinumo kaip vienos servituto nustatymo sąlygų nustatymo aiškinimo ir taikymo). Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinta, kad sprendžiant dėl servituto suteikiamų ar atinamų teisių apimtį būtina įvertinti viešpatuojančio daikto tikslinę paskirtį, nes tai lemia faktinius daikto naudojimo poreikius (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. balandžio 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-157/2009](#); kt.). Servitutas priverstinai gali būti nustatytas tik tokiu atveju, kai jis yra objektyviai būtinas, t. y. bylą dėl servituto nustatymo nagrinėjantys teismai pirmiausia turi įvertinti, ar šios teisės yra susijusios su naudojimusi viešpatuojančiais daiktais pagal tikslinę paskirtį ir ar egzistuoja objektyvus bei konkretus jų poreikis, ar nenustačius servituto įmanoma savininkui normaliomis sąnaudomis naudotis jam priklausančiu daiktu pagal paskirtį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-285-415/2015](#)). Kauno apygardos teismas neatsižvelgė į teismų nustatytas teisiškai reikšmingas aplinkybes, kurios aiškiai parodo, jog šiuo atveju ieškovės prašomas nustatyti servitutas yra būtinas siekiant užtikrinti viešpatuojančio daikto tinkamą naudojimą. Bylos nagrinėjimo metu nustatyta, kad ieškovei priklausančio pastato yra versidė, o jo paskirtis – žemės ūkio, t. y. jis skirtas gyvulininkystės veiklai. Bylos nagrinėjimo metu pastatas buvo naudojamas sandėliavimui. Pirmosios instancijos teisme apklaustas liudytojas E. B. nurodė, kad pastate planuojama laikyti žemės ūkio techniką, vykdyti sandėliavimo veiklą, pastato pastogėje laikyti šieną, šiaudus, kurie krautuvu būtų kraunami į pastogę pro šiaurinėje sienoje esančias langų angas. Bylos nagrinėjimo metu nustatyta, jog atsakovui priklausančio žemės sklypas, kuriame yra ieškovei priklausančio pastatas, yra žemės ūkio paskirties. Atsižvelgiant į tikslinę ieškovei priklausančio pastato paskirtį, akivaizdu, jog siekiant naudoti šį pastatą pagal paskirtį yra būtina prie jo privažiuoti specialiu transportu, t. y. žemės ūkio technika. Todėl yra būtinybė siekiant objektyviai turėti galimybę eksploatuoti pastatą pagal paskirtį.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti E. B. už M. B. kasacinį skundą sumokėtą 107 (vieną šimtą septynis) Eur žyminį mokestį 2023 m. vasario 24 d. AB Swedbank.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas